

KONSORCJUM DO BUDOWY TARCZY POLSKI JUŻ POWSTAŁO: ZNAMY ZADANIA I HARMONOGRAM PRAC

Ministerstwo Obrony Narodowej ma wreszcie z kim rozmawiać na temat budowy nowego polskiego systemu obrony powietrznej i przeciwlotniczej (OP i plot). Podczas Dni Przemysłu 2013 doszło do podpisania dokumentu założycielskiego konsorcjum zadaniowego do realizacji programu modernizacji systemu OP i plot (inicjatywy znanej jako Tarcza Polski).

[Czytaj więcej o ważnych zapowiedziach MON podczas Dni Przemysłu 2013](#)

W skład tego konsorcjum weszło 11 podmiotów. Przewodniczyć będzie Bumar sp. z o.o., a wraz z nim będą współpracowały w tym temacie: Bumar Elektronika S.A. (systemy radiolokacji i automatyzacji dowodzenia), Bumar PCO S.A (armaty i zestawy przeciwlotnicze), Zakłady Mechaniczne w Tarnowie, Bumar Amunicja S.A. (rakiety i amunicja przeciwlotnicza), Huta Stalowa Wola S.A. Jelcz Komponenty (pojazdy), AMZ Kutno (pojazdy), Wojskowe Zakłady Uzbrojenia S.A. Grudziądz (integracja i modernizacja zestawów raketowych), Wojskowe Zakłady Uzbrojenia Zielonka, Wojskowe Zakłady Łączności w Zegrzu, Centrum Techniki Morskiej (systemy łączności).

[Czytaj także: System antyrakietowy na konferencji GMF i AON-u](#)

Tak więc już nic nie stoi na przeszkodzie by zacząć realizację jednego z priorytetów modernizacji technicznej Sił Zbrojnych, a więc programu uzbrojenia dotyczącego systemu OP i plot. To czego oczekuje nasza armia od nowego konsorcjum zaprezentował w czasie Dni Przemysłu 2013 szef Oddziału Systemów Obrony Przeciwlotniczej Inspektoratu Uzbrojenia płk Romuald Maksymiuk.

Wskazał on, że podstawowym filarem tego programu ma być „budowa narodowych zdolności w wielowarstwowej obronie plot i przeciwrakietowej z maksymalnym zaangażowaniem krajowego przemysłu obronnego”. Potencjał starego systemu stanowią obecnie zestawy raketowe „ziemia-powietrze” wprowadzone na uzbrojenie w latach 70 i 80 - tych XX wieku. Trzonem obecnego systemu są trzy pułki przeciwlotnicze wyposażone w 20 przeciwlotniczych zestawów raketowych (PZR) typu KUB (pułap 14 km i zasięg 24 km), których eksploatację przewiduje się zakończyć w 2022 roku. Pułki te posiadają również PZR typu OSA (pułap 5 km, zasięg 10,5 km), które zostaną wycofane z linii do 2026 r.

[Czytaj także: Rosja rezygnuje z programu budowy korwet 20385. Ważne wnioski dla Polski](#)

System obrony plot naszego kraju tworzy również 1 Brygada Obrony Powietrznej składająca się z 6

dywizjonów wyposażonych w zestawy NEWA (pułap 18 km i zasięg 20 km) i 1 zestawu dalekiego zasięgu S-200 WEGA (pułap 35 km i zasięg 255 km). Nowy mają być wycofane do 2019 roku natomiast WEGA w 2015 r.

Najciekawszą informację prezentowaną na jednym ze slajdów IU, jeżeli chodzi o harmonogram wycofywania starych rakiet plot była data 2015 r., jako moment zakończenia eksploatacji pocisków SM-1, będących na wyposażeniu naszych fregat typu OHP. Uwzględniając przesunięty za 2020 rok termin wycofania tych okrętów widzimy, że będą one po 2015 roku praktycznie bezbronne przed atakiem z powietrza.

Chcąc zastąpić wycofywane PZR planuje się „pozyskanie nowej klasy zestawów rakiet obrony powietrznej średniego zasięgu zdolnych do niszczenia rakiet balistycznych, krótkiego zasięgu oraz nowych zestawów rakiet plot bardzo krótkiego zasięgu, systemów rozpoznania radiolokacyjnego i dowodzenia”. Inspektorat Uzbrojenia ocenił, że można tego dokonać „jedynie poprzez współpracę przemysłu krajowego z zagranicznym partnerem strategicznym”.

[Czytaj także: MON publikuje plan modernizacji technicznej Sił Zbrojnych na lata 2013-2022](#)

Przebudowa systemu obrony powietrznej i przeciwlotniczej ma według Inspektoratu Uzbrojenia pozwolić również na „realne włączenie narodowych zdolności w zakresie naziemnej obrony powietrznej na rzecz wzmocnienia zdolności sojuszniczej” oraz „budowę europejskiego komponentu tarczy antyrakietowej we współpracy ze Stanami Zjednoczonymi”.

Powyższe informacje są interesujące, ale Dni Przemysłu 2013 były ważne głównie dlatego, że **podano tam również aktualne dane na temat tego, jak armia chce to zrobić i kiedy.** Szef Sztabu Generalnego gen. Mieczysław Cieniuch wskazał, że w ramach programu operacyjnego „Obrona powietrzna i opl” mają zostać wprowadzone: PZR typu Wisła, Narew Noteć, Poprad oraz przeciwlotnicze zestawy rakietowo - artyleryjskie (PZR-A) typu Pilica i przenośne zestawy rakietowe typu Grom z ich zmodernizowaną wersją Piorun.

Największym wyzwaniem będzie oczywiście wprowadzenie PZR średniego zasięgu Wisła (pułap 20 km i zasięg 100 km) i krótkiego zasięgu Narew (pułap 10 km i zasięg 20 km). Decyzją nr 374/MON ministra Obrony Narodowej z 21 listopada 2012 r. powołano interdyscyplinarny zespół zadaniowy do spraw opracowania strategii osiągnięcia zdolności w zakresie zintegrowanej (warstwowej) obrony powietrznej (przeciwlotniczej i przeciwrakietowej) Sił Zbrojnych RP. Już 31 stycznia br. przedstawił on ministrowi ON do zatwierdzenia strategię osiągnięcia zdolności zawierającą rekomendację w zakresie sposobu pozyskania PZR średniego i krótkiego zasięgu.

[Czytaj także: Ćwiczenie zarządzania kryzysowego NATO CMX 2012](#)

Po zaakceptowaniu tego dokumentu będzie możliwe wprowadzenie zmian do Pełnego Studium Wykonalności i opracowanie pełnych Założeń Taktyczno - Technicznych, a tym samym - zakończenie do końca 2013 roku fazy analityczno - koncepcyjnej i podpisywanie już konkretnych umów oraz zaplanowanie finansowania od 2014 roku.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez szefa Sztabu Generalnego do 2022 roku

planuje się pozyskanie 8 (według Inspektoratu Uzbrojenia 6) zestawów Wisła oraz 19 (według IU - 11) zestawów NAREW. Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w w/w strategii w pierwszej kolejności mają być pozyskane PZR Wisła, natomiast przy wprowadzaniu PZR Narew planuje się skorzystać z doświadczeń nabytych przy kupnie Wisły.

[Czytaj także: Rząd debatuje nad Tarczą Polski](#)

Zestaw średniego zasięgu stał się o tyle ważny, że ma on pozwolić na uzyskanie zdolności do zwalczania rakiet balistycznych krótkiego zasięgu. **Dzięki temu Polska będzie mogła uczestniczyć w budowie warstwowego systemu obrony przeciwrakietowej teatru działań (a takie możliwości ma obecnie tylko 1/3 państw NATO).**

W międzyczasie podsekretarz stanu w MON ds. uzbrojenia i modernizacji powołał decyzją nr 38 z dnia 30 listopada 2012 r. zespół ekspercki, który ma pomóc w pozyskaniu rakiet i radarów wykorzystywanych w PZR średniego i krótkiego zasięgu. **Do dnia 26 lutego 2013 zebrano oferty w zakresie wykonania ekspertyz dotyczących pozyskania radarów i rakiet, z których wynikało, że gotowość do ich wykonania w wymaganym terminie zgłosiła tylko Wojskowa Akademia Techniczna** (projekt wystąpienia podsekretarza stanu do komendanta WAT w sprawie wykonania tej ekspertyzy już został opracowany).

Na Dniach Przemysłu 2013 przedstawiono również, co się dzieje z samobieźnym PZR Poprad. **W odniesieniu do tego zestawu kończy się właśnie praca wdrożeniowa Poprad, której wykonawcą jest Bumar Elektronika. W jej trakcie wykonano dwa PZR tego typu, na których są obecnie prowadzone badania zdawczo - odbiorcze.** Jeżeli wszystko pójdzie dobrze to od 2014 roku planowane jest rozpoczęcie dostaw, w wyniku których do 2019 roku wojsko ma otrzymać 77 takich zestawów.

[Czytaj więcej: Pierwsze \(nowe\) systemy przeciwlotnicze w 2017 roku?](#)

Trwa również faza analityczno - koncepcyjna PZR-A bliskiego zasięgu Pilica - a dokładnie wewnętrzne uzgodnienia Pełnego Studium Wykonalności i Wstępnych Założeń Taktyczno - Technicznych, które planuje się zakończyć jeszcze w tym roku. Według Sztabu Generalnego do końca 2018 roku ma być wprowadzonych 6 takich zestawów. Uzupełnieniem tego obrazu jest plan wprowadzenia pomiędzy 2018 a 2022 ponad 20 przeciwlotniczych zestawów artyleryjskich Noteć a od 2013 do 2022 roku ponad 600 rakiet Grom/Piorun.

Ważne są również plany odnośnie radarów, które obejmują pozyskanie zdolnych do przerzutu stacji radiolokacyjnych Bystra (w ramach pracy rozwojowej) i Soła (zakup) oraz modernizacja mobilnej stacji radiolokacyjnej wstępnego wykrywania Nur-21M - trwa przygotowanie do podpisania umowy (prawdopodobnie chodzi tu jednak o radar Nur-22M).

W sumie założono, że o ile w 2012 roku procent nowoczesnego sprzętu jeżeli chodzi o obronę przeciwlotniczą wynosi jedynie 20 % to w 2022 roku ma on już sięgnąć 71%. Więcej ma być tylko w Marynarce Wojennej, gdzie ten procent ma wynosić 89%

[Czytaj także: Obrona przeciwrakietowa na konferencji GMF](#)

Gratulując konsorcjum „Tarcza Polska”, że w ogóle powstało warto jednak na końcu zacytować uwagę przekazaną przez Inspektorat Uzbrojenia, która świadczy o rozsądnym podejściu MON do tego zadania. „Nie do przecenienia będzie rola narodowego przemysłu zbrojeniowego w tych projektach to jednak uzależnione jest od możliwości podmiotów przemysłowych w zakresie udźwignięcia wyzwań technologicznych”.

Maksymilian Dura